

Årsmelding 2021

Forord

Også i 2021 preget pandemien rådets arbeid. Rådet hadde ingen fysiske møter og rådets medlemmer deltok mindre i eksterne møter og konferanser. Det er derfor flere av rådets medlemmer som ikke har møtt hverandre fysisk. Rådet har likevel hatt en god aktivitet og behandlet mange og viktige saker. Særlig to saker har preget rådets arbeid i 2021.

Også faglig har pandemien preget rådets arbeid. Rådet har ved flere anledninger pekt på at pandemien og de begrensningene den har medført har rammet barn, unge og voksne med funksjonsnedsettelse ekstra hardt. Rådet har ønsket å delta i kommunens evalueringsarbeid og utarbeidelse av beredskapsplaner i tråd med CRPD. Vi har ikke fått noen positiv respons på disse henvendelsene.

Høsten 2021 lyste Oslo kommune ut nye rammeavtaler for Brukerstyrt personlig assistanse, BPA. Flere høringsinstanser, blant andre rådet, pekte på mangler ved utlysningsteksten. Det dreide seg blant annet om at referansene til CRPD ikke var tydelige nok og at det ble for stort helsefokus. Rådet ble sentralt i utarbeidelsen av den nye utlysningsteksten.

Rådet har hatt vanskelige arbeidsforhold i 2021, med skiftende sekretariatshjelp. Rådet er hjemlet i kommuneloven, noe som også har vanskeliggjort vårt arbeid. Vi har derfor sendt en henvendelse til Byrådsleder Raymond Johansen hvor vi ber om at det utarbeides en byrådssak om rådets arbeidsbetingelser.

I det følgende gir vi en beskrivelse av rådets arbeid og en oversikt over de sakene vi har behandlet i 2021.

Ann-Marit Sæbønes
Rådsleder

Oslo 14.02.22

1. Om rådet

Oslo kommune har siden begynnelsen av 1980-tallet hatt eget råd for personer med funksjonsnedsettelse. I henhold til den nye kommuneloven fra 2018 trådte bestemmelsen om råd for personer med funksjonsnedsettelse i kraft fra og med bystyrets konstituerende møte i oktober 2019. Rådets funksjonstid skal følge kommunevalgperioden. For valgperioden 2019 – 2023 ble nytt råd oppnevnt av bystyret 10.06.20.

1.1 Formål og mandat

Rådets mandat er å være rådgivende for byråd og bystyre i saker som angår personer med funksjonsnedsettelse. Rådet skal bidra til å sikre en bred, åpen og tilgjengelig medvirkning fra personer med funksjonsnedsettelse. Saker som gjelder personer med funksjonsnedsettelse skal forelegges rådet av byrådet og bystyret. Det skal etableres rutiner som sikrer at rådet mottar sakene på et så tidlig tidspunkt i saksbehandlingen, og at rådets uttalelse har mulighet til å påvirke utfallet av saken. Rådet har rett til å uttale seg i alle saker som gjelder personer med funksjonsnedsettelse. Rådet kan også ta opp saker på eget initiativ. Uttalelsene skal følge saksdokumentene til det organet som avgjør saken endelig.

1.2 Sammensetting

Rådet består av tolv medlemmer med personlige varamedlemmer fra følgende grupperinger:

- Politikere (fem)
- Funksjonshemmedes organisasjoner (fem)
- Medlemmer med kompetanse og spesiell innsikt i funksjonshemmedes stilling i samfunnet (to)

Medlemmer fra de politiske partiene skal ikke være fast medlem av bystyret eller fast medlem av et bydelsutvalg. Det legges vekt på at brukerrepresentantene skal velges blant medlemmer fra forskjellige brukerorganisasjoner.

Ann-Marit Sæbønes (A) er valgt som rådsleder og Sadia Jabeen Iqbal (NHF Oslo) som nestleder.

1.3 Arbeidsbetingelser

I henhold til rådets mandat og formål skal rådet være et rådgivende organ for byrådet og bystyret, ta opp saker på eget initiativ, og medvirke til at sentrale politiske målsettinger blir ivaretatt. Som en følge av endringene i ny kommunelov, forskrift om kommunale og fylkeskommunale råd og veileder fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, er det ikke lenger tillatt med arbeidsutvalg eller faste underutvalg i rådet, som kan forberede saker for rådet. Alle vedtak skal dermed fattes i rådsmøtene. Rådet har derfor hyppigere møter for å kunne behandle alle saker. Rådsleder og nestleder har faste arbeidsmøter for å forberede saker til rådsmøter og sette opp agenda. Rådet har også i større grad oppnevnt høringsgrupper som utarbeider forslag til uttalelser som behandles i rådsmøter, dette medfører økt utgift til møtegodtgjørelser.

Godtgjørelsen til rådets medlemmer følger kommunens reglement for godtgjøring av folkevalgte verv i Oslo. Rådets varamedlemmer inviteres til å delta i rådets arbeid på lik linje med ordinære medlemmer. Møtegodtgjørelse gis kun til faste medlemmer og varamedlemmer når de møter i det faste medlemmets sted.

1.4 Sekretariat

Det er avsatt ett årsverk som rådssekretær for rådet. Rådssekretæren er ansatt i Byrådsavdeling for helse, eldre og innbyggertjenester. Rådet har ved flere anledninger påpekt at sekretariatets kapasitet bør styrkes både på grunn av saksmengde og for å opprettholde kontinuitet ved sykdom og annet langvarig fravær. Rådet sendte i oktober 2021 et brev til byrådsleder Raymond Johansen hvor byrådet ble bedt om å legge frem en sak for bystyret om brukerrådenes funksjon, arbeidsbetingelser og saksbehandlingsregler i lys av den nye kommuneloven.

1.5 Budsjett

Rådet disponerer eget budsjett til driftsutgifter. I 2021 har budsjettet vært på kr 600 000, et beløp som har vært uendret siden 2018. Utgiftene til møtegodtgjørelse er den desidert største utgiften. Med månedlige møter blir utgiftene større enn tidligere. På grunn av Covid-19 har rådsmøtene blitt avholdt digitalt, og rådet har derfor ikke hatt utgifter til møteservering. Fellesmøte med bydelsrådene ble også avholdt digitalt, og derfor ikke hatt utgifter til booking av lokale, dagpakker m.m. Utgifter til drift av sekretariatet belastes ikke rådets budsjett.

Flere av rådene har i forbindelse med byrådets forslag til Oslo kommunes budsjett for 2022 og økonomiplan 2022 – 2025 bedt om at rådenes budsjett økes til kr 800 000 fra 2022. Rådenes budsjett er foreslått økt i tilleggsinnstillingen som ble lagt frem 16.11.2021, kapittel 5.10 byrådsleders kontor (BLK). Det ble vedtatt i desember 2021 at rådenes budsjett øker med kr 60 000 slik at budsjett for 2022 er kr 660 000. Rådet mener at dette ikke er en tilstrekkelig økning for å ivareta rådets oppgaver.

1.6 Bydelsrådene for personer med funksjonsnedsettelse

I henhold til bydelsreglementet og kommuneloven skal det være råd for personer med funksjonsnedsettelse i alle bydeler. Bydelsrådet skal være rådgivende overfor bydelsutvalget. Det sentrale rådet har ingen overordnet funksjon overfor bydelsrådene, men arrangerer normalt halvårlige fellesmøter. Det har blitt avholdt et fellesmøte med bydelsrådene 11. oktober på teams på grunn av pandemien. Flere av det sentrale rådets medlemmer er med i sine bydelsråd. Rådet er bekymret over manglende opplæring av flere bydelsråd, samt at det virker som om noen bydeler ikke sender aktuelle saker til rådene.

1.7 Rådets hjemmeside og facebook

På rådets hjemmeside legges møteinnkallinger, –referater, avgitte høringsuttalelser, brev og møteplaner fortløpende ut. Inntrykket er at hjemmesiden fungerer som en informasjonskanal, både til bydelsrådene, rådets medlemmer og andre interesserte. Hjemmeside:

<https://www.oslo.kommune.no/politikk-og-administrasjon/politikk/sentrale-rad/radet-for-personer-med-nedsatt-funksjonsevne/>

På rådets facebookside legges nyheter og aktualiteter ut jevnlig. I desember 2021 hadde rådets facebookside 759 følgere. Facebookside: <https://www.facebook.com/Radet-for-personer-med-nedsatt-funksjonsevne-i-Oslo-kommune-487149021303502/>

1.8 Rådet som høringsinstans

I henhold til rådets mandat er rådet et rådgivende organ for byrådet og bystyret i saker som angår personer med funksjonsnedsettelse. I kommunens retningslinjer for utarbeidelsen av byrådsaker presiseres at sakens konsekvenser for mennesker med funksjonsnedsettelse skal vurderes. Fagavdelingene skal sørge for at brukerrådene får saker som berører deres ansvarsområde på høring i forkant av byrådets behandling. De aller fleste saker har konsekvenser også for personer med funksjonsnedsettelse. Rådet ønsker å minne om at saker skal forelegges rådet i god tid.

2. Rådets arbeid

2.1 Rådets arbeidsprogram

Rådets arbeidsprogram for 2021-2023 ble vedtatt i januar 2021. Rådet legger FN-konvensjonen for rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) til grunn for sitt arbeid. Rådets arbeidsprogram finnes på rådets hjemmeside, [her](#).

2.2 Rådsmøter

Det har vært avholdt ti rådsmøter og et ekstraordinært rådsmøte i 2021. Rådsmøtene har vært digitale på grunn av den pågående koronapandemien og tilhørende smittevernstiltak. Varamedlemmer inviteres til å delta på rådets møter. De får tilsendt møteinnkalling med sakspapirer til hvert møte. Ved forfall tiltrer personlig varamedlem rådet som fast medlem. Flere av varamedlemmene deltar også aktivt i rådets arbeid for eksempel ved utarbeidelse av forslag til høringssvar og som brukerrepresentanter i ulike arbeidsgrupper.

Rådets arbeid med høringssaker tar mye tid. Høringsuttalelsene skal vedtas i rådsmøter, noe som kan være problematisk med korte frister fra høringsinstansene og rådets møteplan.

2.3 Møter med leder og nestleder

Leder og nestleder har hatt 13 arbeidsmøter i 2021 sammen med rådssekretær.

2.4 Saker som rådet har engasjert seg i

Rådet har behandlet 126 saker i 2021. Rådet har vært opptatt av situasjonen for personer med funksjonsnedsettelse, og har gjentatte ganger ønsket større involvering av rådet. Rådet har jobbet mye med saken om konkurranse om kjøp av brukerstyrt personlig assistanse (BPA).

Oslo kommunes handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse

Rådet er særlig opptatt av Oslo kommunes handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse. Bystyret vedtok saken i 2017 og planen skulle rulleres i 2020. Dette ble utsatt til 2021, og rådet vil følge opp i 2022.

Oslo kommunes felles prinsipper for universell utforming i Oslo kommune

Bystyret vedtok 18. juni 2014 felles prinsipper for universell utforming i Oslo kommune, hvor målet er at Oslo skal være universelt utformet innen 2025. Byrådsavdelingen har siden 2019 arbeidet med rulling av prinsippene. Rådet ga innspill til nye retningslinjer i desembermøtet 2021.

2.5 Representasjon i utvalg og arbeidsgrupper utenfor rådet

- TT-rådet hos Ruter, Oddrun Botnen Eie deltar
- Referansegruppe til prosjektet rekrutterings- og kompetanseplan for bærekraftige helse- og omsorgstjenester i Oslo kommune, Cato Brunvand Ellingsen deltar
- Filmprosjekt «unge tanker om BPA» i regi av Unge funksjonshemmede, Sadia J. Iqbal deltar
- Prosjektet «Til maktens korridorer» (unge funksjonshemmede er underrepresentert i norsk politikk og demokratiet), Sadia J. Iqbal deltar
- Arbeidsgruppe som jobber med «Ny instruks for disponering av økonomiske midler tilhørende tjenestemottakere som bor i samlokaliserte boliger», Oddrun Botnen Eie deltar
- Rådssekretæren er rådets representant i Tilgjengelighetsprosjektet. Det er siden 1982 avsatt egne midler for å øke tilgjengeligheten i kommunens eksisterende bygg og anlegg. Midlene forvaltes av Omsorgsbygg Oslo KF

2.6 Høringsuttalelser og saker rådet har tatt opp på eget initiativ

Høringsuttalelser og andre uttalelser er tilgjengelige på rådets hjemmeside, <https://www.oslo.kommune.no/politikk/sentrale-rad/radet-for-personer-med-funksjonsnedsettelse/horingsuttalelser>

Avgitte høringsuttalelser og andre saker i 2021

1. Høringsuttalelse – forslag til endringer i reglene for små elektriske kjøretøy
2. Høringsuttalelse – forslag til ny boligsosial lov om kommunens ansvar ovenfor vanskeligstilte på boligmarkedet
3. Høringsuttalelse – kommuneplanens arealdel og planprogram
4. Høringsuttalelse – Oslo kommune reviderer parkeringsnormene
5. Høringsuttalelse – tverrfaglig helsekartlegging av barn i barnevernet
6. Høringsuttalelse – strategi for grønne tak og fasader
7. Høringsuttalelse – forslag til nytt arbeidsmarkedstiltak – sommerjobb for unge med bistandsbehov
8. Høringsuttalelse – fellesskriv om oppfølging av personer fra rusinstitusjon til bolig
9. Høringsuttalelse vedrørende høringsaken NOU 2020:16, levekår i byer – gode lokalsamfunn for alle
10. Høringsuttalelse – handlingsplan mot hatefulle ytringer og holdninger
11. Høringsuttalelse – Barndomsbelastninger – strategi for utvikling av Oslo som en traumeinformert by
12. Høringsuttalelse – revisjon av forskrift om beboerparkering i Oslo kommune
13. Høringsuttalelse om arbeidsavklaringspenger
14. Høringsuttalelse – forskrift om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn i Oslo kommune
15. Høringsuttalelse – forslag til forskrift om tildeling av tilskudd til etablering i egen bolig og tilskudd til tilpasning av boliger i Oslo kommune
16. Høringsuttalelse – revidering av nasjonale faglige råd om fysisk aktivitet og tid i ro
17. Høringsuttalelse – Plan for seksuell og reproduktiv helse

18. Uttalelse til konkurransegrunnlaget for konkurranse om kjøp av personlig assistanse 08.09
19. Brev til byrådsleder om brukerrådsarbeid i Oslo kommune
20. Innspill til handlingsplan for universell utforming i Oslo kommune 2022-2026
21. Høringsuttalelse – oppfølging av forslagene fra Tvangslovutvalget
22. Uttalelse til konkurransegrunnlaget for konkurranse om kjøp av brukerstyrt personlig assistanse 22.10
23. Innspill til lokalisering av psykiatrisk sykehus for utviklingshemmede og autister (PUA) i Osloregionen
24. Høringsuttalelse – kunnskapsgrunnlag til byråds sak «Trygge voksne gir trygge barn»
25. Spørsmål om kommunens oppfølging av Kommunerevisjonens rapport til byråd for oppvekst og kunnskap, og byråd for helse.
26. Innspill til frist på høringssaken revisjon av forskrift om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn
27. Innspill til manglende rett til kommunal bostøtte for beboere over 67 år i Omsorg +
28. Uttalelse vedrørende byrådets forslag til budsjett for 2022
29. Innspill til tilleggsinnstilling til byrådets budsjett 2022

2.7 Rådet har fått orientering om følgende saker/tema

- Presentasjon om den pågående forvaltningsrevisjonen om brukerstyrt personlig assistanse v/ Ragnhild Grøndahl Faller, revisjonsrådgiver hos Kommunerevisjonen
- Orientering om byrådets kommende handlingsplan mot hatefulle ytringer og holdninger v/ Toralv Moe, Byrådsavdeling for arbeid, integrering og sosiale tjenester
- Orientering om situasjonen for barn og unge v/ Skolebyråden Inga Marte Thorkildsen
- Presentasjon av sluttrapporten «Flere i tilrettelagt arbeid», og hva skjer videre v/ prosjektleder Marte Buaas fra Helseetaten
- Orientering om Oslo kommunes arbeid med utlysning av nye rammeavtaler for BPA v/ Karianne Arnkværn og Monica Lædre i Velferdsetaten
- Orientering om arbeidet i Tvangslovutvalget og om høringsnotatet, v/ Jens Petter Gitlesen, medlem av Tvangslovutvalget
- Informasjon om arbeidet med utarbeidelse av strategi for rehabilitering v/ Heidi Røste, fra byrådsavdeling for helse, eldre og innbyggertjenester
- Presentasjon av utenriksfergeutredningen v/ PBE
- Orientering om Kommunerevisjonen – Koordinering for barn og unge med stort hjelpebehov v/ Thea Schjødt, revisjonsrådgiver fra Kommunerevisjonen
- Teamsmøte med valgsekretariatet i Oslo med hensikt å bedre universell utforming i valglokalet

2.8 Deltakelse i arrangementer

- SOR-konferansen
- LDOs årskonferanse «utviklingshemmedes menneskerettigheter»
- Rådsleder har deltatt i flere bydelsråd og hatt innlegg om bydelsrådenes arbeid

Rådet er opptatt av at medlemmene og varamedlemmene skal være orientert og oppdatert om utviklingen i de ulike fagfeltene som er relevante for rådets arbeid. Rådet har deltatt på få kurs og konferanser i 2021 på grunn av Covid-19.

